

Úmluva Mezinárodní organizace práce č. 105 o odstranění nucené práce, 1957

Generální konference Mezinárodní organizace práce,

svolaná do Ženevy Správní radou Mezinárodního úřadu práce, a tam se sešla dne 5. června 1957 na svém čtyřicátém zasedání,

přezkoumavši otázku nucené práce, která tvoří čtvrtý bod jednacího pořadu zasedání, a

majíc na zřeteli ustanovení Úmluvy o nucené práci z roku 1930 , a

majíc na zřeteli, že Úmluva o otroctví, 1926, stanoví, že budou učiněna všechna potřebná opatření k zabránění tomu, aby se povinná nebo nucená práce vyvinula ve stav obdobný otroctví, a že Dodatková úmluva o zrušení otroctví, obchodu s otroky i institucí a praktik podobných otroctví, 1956, stanoví úplné zrušení poddanství vzniklé ze zadlužení a nevolnictví, a

berouc v úvahu, že Úmluva o ochraně mezd, 1949, stanoví, že mzda bude vyplácena pravidelně, a zakazuje způsoby výplaty mzdy, které zbavují pracovníka skutečné možnosti ukončit jeho zaměstnání, a

rozhodnuvši se přijmout další návrhy týkající se zrušení některých forem nucené nebo povinné práce, které představují porušení práv člověka zmíněných v Chartě Spojených národů a vyhlášených ve Všeobecné deklaraci lidských práv , a

stanovivši, že tyto návrhy budou mít formu mezinárodní úmluvy,

přijímá tohoto dvacátého pátého června roku tisícího devítistého padesátého sedmého tuto úmluvu, která může být nazývána jako Úmluva o odstranění nucené práce, 1957:

Článek 1

Každý člen¹ Mezinárodní organizace práce, který ratifikuje tuto úmluvu, se zavazuje, že potlačí a nebude využívat v jakékoliv formě nucenou nebo povinnou práci:

- a) jako prostředku politického nátlaku nebo politické výchovy nebo jako trestu za zaujímání nebo vyjadřování politických názorů nebo názorů ideologicky protichůdných nastolenému politickému, sociálnímu nebo hospodářskému systému,
- b) jako metody mobilizace a využívání pracovních sil pro účely hospodářského rozvoje;
- c) jako prostředku pracovní kázně;
- d) jako trestu za účast ve stávkách;
- e) jako prostředku rasové, sociální, národnostní nebo náboženské diskriminace.

Článek 2

Každý člen Mezinárodní organizace práce, který ratifikuje tuto úmluvu, se zavazuje, že přijme účinná opatření, aby zajistil okamžité a úplné odstranění nucené nebo povinné práce, jak je stanoveno v článku 1 této úmluvy.

¹ členský stát Mezinárodní organizace práce

Článek 3

Formální ratifikace této úmluvy budou oznámeny generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce k registraci.

Článek 4

1. Tato úmluva zavazuje jen ty členy Mezinárodní organizace práce, jejichž ratifikace byla zaregistrována generálním ředitelem.

2. Úmluva vstoupí v platnost 12 měsíců poté, kdy generální ředitel zaregistruje ratifikace dvou členů.

3. Poté tato úmluva vstoupí v platnost pro každého dalšího člena 12 měsíců po dni, kdy bude zaregistrována jeho ratifikace.

Článek 5

1. Každý člen, který ratifikoval tuto úmluvu, ji může vypovědět po uplynutí deseti let od data, kdy poprvé vstoupila v platnost, aktem sděleným generálnímu řediteli Mezinárodního úřadu práce, který jej zaregistruje. Tato výpověď nabude účinnosti jeden rok od data, kdy byla zaregistrována.

2. Každý člen, který ratifikoval tuto úmluvu a který ve lhůtě jednoho roku po uplynutí desetiletého období uvedeného v předchozím odstavci nevyužije práva výpovědi stanoveného tímto článkem, jí bude vázán na další období deseti let a poté bude moci vypovědět tuto úmluvu po uplynutí každého desetiletého období za podmínek stanovených v tomto článku.

Článek 6

1. Generální ředitel Mezinárodního úřadu práce vyrozumí všechny členy Mezinárodní organizace práce o registraci všech ratifikací a výpovědí, které mu sdělí členové Organizace.

2. Když bude oznamovat členům Organizace registraci druhé ratifikace, jež mu byla sdělena, upozorní generální ředitel členy Organizace na datum, kdy tato úmluva vstoupí v platnost.

Článek 7

V souladu s článkem 102 Charty Spojených národů sdělí generální ředitel Mezinárodního úřadu práce generálnímu tajemníkovi Spojených národů k registraci úplné údaje o všech ratifikacích a aktech výpovědí, které zaregistroval v souladu s ustanoveními předchozích článků.

Článek 8

Kdykoli to bude Správní rada Mezinárodního úřadu práce považovat za nutné, předloží generální konferenci zprávu o provádění této úmluvy a posoudí, je-li žádoucí zařadit na pořad konference otázku její úplné nebo částečné revize.

Článek 9

1. Jestliže konference přijme novou úmluvu, která zcela nebo zčásti reviduje tuto úmluvu, potom, pokud nová úmluva nestanoví jinak,

- a) ratifikace nové revidující úmluvy členským státem bude ipso iure znamenat okamžitou výpověď této úmluvy nehledě na ustanovení výše uvedeného článku 5, s výhradou, že nová revidující úmluva vstoupí v platnost;
- b) od data, kdy nová revidující úmluva vstoupí v platnost, přestane být tato úmluva členům otevřena k ratifikaci.

2. Tato úmluva však zůstane v platnosti co do formy a obsahu pro ty členy, kteří ji ratifikovali, avšak neratifikovali revidující úmluvu.

Článek 10

Anglické a francouzské znění textu této úmluvy jsou stejně závazná.